

Ta bort Sydsveriges prisdiskriminering på el

Stephan Muechler, VD Sydsvenska Handelskammaren. Foto: ROGER HELLJÖ

Jacob Elander, Policy Sydsvenska Handelskammaren. Foto: PERSSON

KVÄLLSPOSTEN
DEBATT
Debattansvarig:
Csaba Bene Perlenberg
Meja.debatt@kvp.se

VÄLKOMMEN. Sydsvenska Handelskammaren berättar vad de ska prata med energi- och digitaliseringsministern Anders Ygeman (S) om i Malmö i dag.

Foto: HENRIK MONTGOMERY/TT

■ Sedan 2011 betalar konsumenterna och företagen i Sydsverige ett högre pris för elektricitet än i övriga delar av landet. Situationen är nu kritisk.

I dag måndag träffar Sydsvenska Handelskammaren och representanter för det sydsvenska näringslivet energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman (S) på Öresundsverket i Malmö. Mötet handlar om elförsörjningen och på agendan står tre punkter:

För det första är elen dyrare i Sydsverige än i resten av landet. För det andra behöver vi tillgång till mer el till följd av befolkningsökning och digitalisering, exempelvis då antalet pågatåg ökas och när bilar ställer om till eldrift. Behovet av reservkraft har därför ökat och är i ett kritiskt läge i Skåne. För det tredje behöver nätet förbättras. I dag kan elen inte transporteras tillräckligt effektivt mellan produktion och kund.

Sedan 2011 betalar konsumenterna och företagen i Sydsverige ett högre pris för elektricitet än i övriga delar av landet. Anledningen är att regeringen då delade in Sverige i fyra elprisområden. Sydsverige har sedan elprisområdena infördes fått betala det högsta priset.

Vidare har den svenska energiförsörjningen länge präglats av ojämnheter.

STEPHAN MÜCHLER
VD Sydsvenska Handelskammaren

JAKOB ELANDER
Policy Sydsvenska Handelskammaren

I stora drag kan man säga att elen produceras i norr genom bland annat vattenkraft och att den till stora delar konsumeras i syd. Därför finns ett behov att transportera elen, vilket är dyrt och tekniskt svårt. Så länge vi inte själva producerar tillräckligt med el i Sydsverige så blir kapaciteten på nätet avgörande.

Detta har varit känt länge i Sverige och det är skälet till att kärnkraftverken i Sverige en gång i tiden byggdes i söder. Tillverkningsindustrin kunde under denna period nyttja den billiga och stabila elektriciteten som kärnkraftverken producerade, inte minst i Sydsverige. Man kan till och med säga att billig el har varit en del av den svenska modellen.

Men sedan kom vändningen. 2005 var både Barsebäcks reaktorerna tagna ur bruk och Sydsverige blev återigen mer beroende av elektricitet från norr.

Samtidigt har digitaliseringen inletts och vi konsumerar mer el än någonsin. Elnätet präglas av flaskhalsar där överföringskapaciteten är begränsad.

■ Billig el har varit en del av den svenska modellen, skriver Stephan Muechler och Jacob Elander vid Sydsvenska Handelskammaren.

Detta är bakgrunden till uppkomsten av dagens fyra elprisområden. För att behålla el inom Sverige infördes kvoter och prishöjningar på svensk el till Danmark för att minska den danska efterfrågan. Men detta var i strid med EU:s konkurrensregler. För att möta EU-kommissionens kritik införde den svenska regeringen elprisområden, vilka var utformade så att Sydsverige i praktiken fick det danska priset.

Den dåvarande alliansregeringen valde alltså att låta Sydsverige stå för notan. I princip löstes problemet genom att införa en inhemsk prisdiskriminering gentemot Sydsverige.

Svenska Kraftnätets verksamhet är nationell, men med inledning i elprisområden ges elkonsumenter lätt intrycket att kapacitetsbristerna i nätet är ett regionalt sydsvenskt problem. Så är förstås inte fallet. Svenska Kraftnät och den svenska regeringen ansvarar för hela det svenska stamnätet, med alla dess brister och förtjänster.

Viktiga frågor blir därmed regional produktion samt sydsvensk reservkraft.

Alliansregeringen valde att låta Sydsverige stå för notan.

Om överföringen från nord till syd störs av någon anledning så riskeras hela den sydsvenska elförsörjningen. Detta inträffade 2003 då cirka 2 miljoner abonnenter blev utan el i flera timmar, bland annat universitetssjukhuset i Lund som fick ställa in operationer. Därför måste reservkraft säkras redan innan ny

överföringskapacitet genom Sydvästlänken färdigställs.

Regeringen och Svenska Kraftnät har flera verktyg tillgängliga för att åtgärda situationen. Redan i vår skulle man kunna slå ibop elprisområde 3 och 4 för att på kort sikt dämpa den höga elkostnaden för Sydsverige. Investeringsplanerna för kraftöverföringen behöver ses över och påskyndas. Dessutom behöver Sydsverige en ökad reservkapacitet.

Vi har respekt för att detta är komplexa frågor och det är därför vi tror att dialog och utbyte av idéer är vägen framåt. Vi ser fram emot att både samtala och lyssna i dag när Anders Ygeman kommer på besök.

STEPHAN MÜCHLER
JACOB ELANDER

MER DEBATT PÅ EXPRESSEN.SE/DEBATT

Varför ska utländska våldtäktsmän få stanna?

Det är bråttom efter HD:s dom. Morgan Johansson måste agera, skriver två M-toppar.

Därför blir Trumps mur ett misslyckande

Han borde lära av situationen i Europa, skriver Carlos Rojas.

Tacka inte kristendomen för Sveriges framgångar

Daniel Färm svarar Ebba Busch Thor: Humanistisk upplysning är ursaken.

FÖLJ DEBATTREDAKTIONEN

Debattchef: Per Zettermark

MEJLA: debatt@expressen.se

@ExpressenDebatt

Expressen Debatt